

Laatua alueidenkäytön suunnitteluun – parhaita käytäntöjä uusille maakunnille

Jani Päivänen, FCG
Aino Rekola, SYKE
Kari Oinonen, SYKE
Nina Vesterinen, FCG

Maakuntaudistus muuttaa alueidenkäytön suunnittelun rooleja. Uudistuksessa nykyiset ELY-keskukset ja maakuntien liitot lakkautetaan. Kaavoituksesta vastaavat tulevaisuudessa itsenäiset kunnat ja uudet itsehallinnolliset maakunnat. Uudistuksen myötä myös kaavoituksen laillisuusvalvonta päättyy. ELY-keskusten toimenkuvaan kuuluva kuntien alueidenkäytön suunnittelun edistäminen on jatkossa osa maakuntien tehtäviä. Uusista maakunnista tulee näin ollen sekä oman alueensa suunnittelijoita että kuntien alueidenkäytön suunnittelun edistäjiä.

Alueidenkäytön suunnittelu ja maakuntaudistus (AAMU) -hankkeessa tarkasteltiin alueidenkäytön asiantuntijoiden näkemyksiä ja toiveita maakunnan uudesta roolista sekä kartoitettiin hyviä käytäntöjä, joiden avulla jatkossakin voidaan toteuttaa hyvää suunnittelua. Hyvät käytännöt ja kehittämis ehdotukset jäsennettiin seuraavasti:

- Hoida verkostoja ja organiso
- Hyödynnä suunnittelun strateginen potentiaali
- Edistä kuntien alueidenkäytön suunnittelua vaikuttavasti ja avoimesti
- Varmista monipuolinen asiantuntemus ja osaaminen
- Panosta vuorovaikutukseen ja viestintään
- Varmista avoin ja tehokas tiedonhallinta

Selvitys on viimeistelty lokakuussa 2018 tilanteessa, jossa maakuntaudistusta koskevien lakiesitysten käsittely on eduskunnassa vielä kesken.

ALUEIDENKÄYTÖN SUUNNITTELUN ROOLIT MUUTTUVAT

Kuntien alueidenkäytön suunnittelun edistäminen siirtyy maakuntiin

Alueidenkäytön suunnittelun roolit muuttuvat maakuntaudistuksen ja siihen liittyvän maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) muutoksen myötä. Kunnilla on jatkossakin itsenäinen rooli oman alueensa kaavoittajina. Perustettavat maakunnat vastaavat alueensa strategisesta suunnittelusta sekä maakuntakaavoituksesta. Maakuntien tehtäväksi tulee lisäksi kuntien alueidenkäytön suunnittelun edistäminen. Tämä rooli edellyttää maakunnilta yhteistyökykyä ja pitkää katsantokantaa alueidenkäytön suunnittelussa.

Kaavoituksen yleinen laillisuusvalvonta lakkaa

Valtion mahdollisuudet vaikuttaa kaavoituksen laillisuuteen ovat jatkossa nykyistä rajoitetummat. Maakuntaudistuksen yhteydessä kaavoituksen yleinen laillisuusvalvonta päättyy. Kaikilla viranomaisilla on jatkossakin valitusoikeus toimialaansa kuuluvissa asioissa. Nämä toimialat edustavat muuan muassa luonnonsuojelua, kulttuuriperintöä, liikennettä ja maanpuolustusta.

Vaikka kaavoituksen yleinen laillisuusvalvonta päättyy, maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetty kaavojen sisältöä ja kaavoitusmenettelyä koskevat velvoitteet koskevat kaavoittajaa ja päättäjää nykyiseen tapaan myös maakuntaudistuksen jälkeen. Maakuntaudistuksen valmistelussa tulee kiinnittää huomiota sellaisiin käytäntöihin, jotka tukevat suunnittelua, ennakointia ja yhteistyötä maakunnissa ja kunnissa ja mahdollistavat hyvän ja lainmukaisen suunnittelun.

Asiantuntijat toivovat maakunnilta aktiivista yhteistyötä ja koordinointia

AAMU-hankkeen selvitysten mukaan alueidenkäytön asiantuntijat toivovat, että uudet maakunnat panostaisivat toimivaan yhteistyöhön alueen kuntien kanssa. Roolissaan kuntien alueidenkäytön suunnittelun edistäjinä maakuntien toivotaan korostavan pitkän aikavälin tavoitteita sekä lainsäädännön yhdenmukaista tulkintaa sekä maakuntien välillä että maakunnan sisällä.

Asiantuntijoiden mukaan maakunnalla on tärkeä rooli lainsäädännön tuntijana sekä kuntien alueellista tasoa koskevien tarpeiden tulkitsijana ja maakunnallisen yhteistyön koordinoijana. Näillä tavoin maakunta voi edistää hyvää suunnittelutapaa ja auttaa sovittamaan eri näkemyksiä yhteen.

OSAAMINEN, LAADUKAS TIETO JA AVOIN YHTEISTYÖ TUOTTAVAT HYVÄÄ SUUNNITTELUA

Tulevaisuudessa hyvästä alueidenkäytön suunnittelusta vastaavat itsenäiset kunnat ja uudet maakunnat. Laadukas tieto, monialainen osaaminen, riittävät resurssit sekä avoin, vuorovaikutteinen yhteistyö ovat jatkossakin avaimia hyvään suunnitteluun. Kuntien alueidenkäytön suunnittelun edistämistehtävä tarjoaa maakunnille ratkaisevan aseman yhteistyösuhteiden rakentamisessa.

Alueidenkäytön asiantuntijat näkevät maakuntauudistuksen mahdollisuutena kokonaisuuk-
sien uudelle suunnittelulle toimijoiden välisenä yhteistyönä. Toisaalta varsinkin laillisuusvalvonnan lakkauttamiseen sisältyy riskejä, kuten mahdollinen osallisten eriarvoinen kohtelu. Alueidenkäytön suunnittelun edistämistehtävälle tulee taata valmistelussa riittävät osaamis- ja taloudelliset resurssit.

AAMU-hankkeessa alueidenkäytön asiantuntijat ovat kehittäneet hyviä käytäntöjä, jotka auttavat hyödyntämään uudistuksen mahdollisuuksia, hallitsemaan tunnistettuja uhkia sekä takaamaan hyvän suunnittelun edellytyksiä. Hyvät käytännöt ja kehittämis ehdotukset jäsennet-
tiin seuraavasti:

- Hoida verkostoja ja organiso
- Hyödynnä suunnittelun strateginen potentiaali
- Edistä kuntien alueidenkäytön suunnittelua vaikuttavasti ja avoimesti
- Varmista monipuolinen asiantuntemus ja osaaminen
- Panosta vuorovaikutukseen ja viestintään
- Varmista avoin ja tehokas tiedonhallinta

Hoida verkostoja ja organiso

Tulevaisuuden hyvä suunnittelu edellyttää verkostomaisen työskentelyn osaamista ja samalla eri verkostojen hyvää organisointia. Verkostotyöskentelyn hallinta valmistaa asiantuntijoita ja organisaatioita tilanteisiin, joissa vastuualueita ja yhteistyön malleja vielä haetaan.

Hyvä esimerkki verkostajohtamisesta on Pohjois-Savon liitosta, jossa päätöksenteon avoimuuden ja kohtaavan vuorovaikutuksen avulla luodaan motivaatiota henkilökunnan keskuudessa, varmistetaan laaja-alainen asiantuntijuus ja rakennetaan luottamusta.

Hyvä esimerkki: Verkostajohtaminen (Pohjois-Savon liitto)

Mitkä asiat pitää huomioida kun maakunta johtaa verkostoja?

- Motivaation luominen ja ylläpito
- Asiantuntijuuden täysimittainen käyttö
- Päätöksenteon intressien tunnistaminen
- Luottamuksen rakentaminen
- Aineistojen avoimuus - päätöksenteon läpinäkyvyys
- Tieto asiakkaille mahdollisimman automaattisesti ja nopeasti
- Sähköiset kyselyt eivät korvaa ihmisten kohtaamista
- Vuorovaikutusta erilaisten mielipiteiden yhteensovittamiseen

Hyödynnä suunnittelun strateginen potentiaali

Maakunnalla on mahdollisuus toimia alueidenkäytön suunnittelussa ylikunnallisten asioiden ja yhteisten etujen ajajana. Maakunta voi yhteistyössä kuntien kanssa luoda ymmärrystä kokonaiskuvasta ja tukea kuntien yhteistoimintaa laajoissa, esimerkiksi ilmastonmuutokseen liittyvissä kysymyksissä.

Tulevat maakunnat ovat myös merkittäviä palveluiden tuottajia. Alueidenkäytön suunnittelun tehtävät tarjoavat maakunnille mahdollisuuden vaikuttaa palveluverkon hyvän saavutettavuuteen sekä infrastruktuurin tehokkuuteen.

Alueidenkäytön strategisen potentiaalin hyödyntäminen edellyttää sekä osaamisen että rahoituksen riittävää resursointia. Osoittamalla suunnittelun vaikutusmahdollisuudet kuntien ja maakunnan pitkän aikavälin taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävään kehitykseen voidaan paremmin turvata resurssit, joilla tämä onnistuu.

Hyvä esimerkki: Ilmastonmuutoksen vaikutusten käsittely maakunnallisena kysymyksenä (Uudenmaan liitto)

Uudenmaan liitto pyrkii ottamaan ilmastonmuutoksen kattavasti huomioon alueidenkäyttöön liittyvässä toiminnassaan. Liitossa on tehty laaja-alainen maankäytön suunnittelun ilmastovaikutusten arviointi. Vaikutusarviointi kattaa laajasti eri näkökulmat: alue- ja yhdyskuntarakenne, viherrakenne, liikkuminen, energiaratkaisut, luonnonvarojen käyttö. Arvioinnissa huomioidaan myös toimenpiteiden ajallinen toteuttaminen. Tämä työ tukee ilmastonmuutoksen hillintä- ja sopeutusratkaisujen löytämistä maakunnan ja kuntien välisellä yhteistyöllä.

Kehittämisehdotukset:

- Varmistetaan resurssit maakunnan alueiden käyttöön liittyvän laaja-alaisen tiedon käsitteelyyn, valintojen tekemiseen ja priorisointiin maakunnan eri toimijoiden kesken.
- Varataan aikaa ja osaamista maakunnan päättäjien ja suunnittelijoiden väliseen vapaamuotoiseen keskusteluun alueidenkäytön tavoitteista. Keskustelun avulla muodostetaan yhtenäinen linja sekä sitoutetaan toimijat.
- Rakennetaan luottamusta taitavalla verkostojohtamisella. Suunnittelun sisällön ohella myös laadukkaisiin prosesseihin liittyvä osaaminen on keskeistä. Myös jatkossa tarvitaan sen tueksi teemapäiviä ja koulutuksia.
- Varmistetaan strategiseen työhön ja strategioiden toteuttamiseen tarvittavat resurssit.

Edistä kuntien alueidenkäytön suunnittelua vaikuttavasti ja avoimesti

Kuntien alueidenkäytön suunnittelun edistäminen on uusien maakuntien lakisääteinen tehtävä. Tehtävä tarkoittaa muun muassa asiantuntija-avun ja ajankohtaiskoulutuksen tarjoamista alueen kunnille, osallistumista ennakoivaan viranomaisyhteistyöhön ja kaavoitustoimen kehittämishankkeisiin.

Kuntien alueidenkäytön suunnittelun edistämiseen liittyviä maakunnan ja kuntien välisen viranomaisyhteistyön lakisääteisiä välineitä ovat viranomaisneuvottelut, lausunnot ja keskustelu ajankohtaisista alueidenkäytön kysymyksistä. Yhteistyössä tärkeää on ratkaisuhakuisuus ja eri osapuolien tavoitteiden ennakoiva yhteensovittaminen.¹

Tavoitteenmuodostus yhdyspinnalla Periaatteet: • Sitoutuminen yhteistyöhön • Ennakointi ja avoimuus Edistämistehtävän painotukset: • Vuorovaikutuksen agendan ja tavoitteen määrittely: keskustelu yhteistyön tavoitteista sekä sitoutuminen • Tuotetaan ja käytetään yhteistyössä luotettavaa tietoa Toimintatavat: • Vuorovaikutuksen alustojen kehittäminen • Organisaatioiden väliset yhteistyöryhmät ja -foorumit • Vuorovaikutuskeinojen ja -toimien jatkuva kehittäminen	Oikeudellinen edistäminen Periaatteet: • Laillisuuden varmistaminen Edistämistehtävän painotukset: • Oikeudellisen asiantuntemuksen takaaminen • Maakuntien ja kuntien säännöllinen yhteydenpito Toimintatavat: • Alueiden oikeudellinen neuvontapalvelu • Maakuntien ja kuntien tapaamiset, jotka vähentävät virallisten tapaamisten tarvetta ja kestoa • Koulutukset alueidenkäytön suunnittelusta ja lainsäädännön muutoksista; päättäjät mukaan	Ennakoiva edistäminen Periaatteet: • Alueidenkäytön strategisuu- den korostaminen Edistämistehtävän painotukset: • Ennakointi ja skenaariot • Alueidenkäytön toimenpiteisiin liittyvien strategisten vaikutusten esiintuonti Toimintatavat: • Ennakoivat viranomaistyön hyvät käytännöt • Epäviralliset kokoukset, neuvottelut ja vuorovaikutus • Yhteiset selvitykset
---	--	---

Kuva 1: AAMU-työpajoissa rakennettuja esimerkkejä kuntien alueidenkäytön suunnittelun edistämistehtävän periaatteista, painotuksista ja hyvistä toimintatavoista maakunnissa. Esi- merkit ovat toisiaan täydentäviä.

Varmista monipuolinen asiantuntemus ja osaaminen

Asiantuntemus ja neuvonta ovat tulevien maakuntien tärkeitä menestystekijöitä sekä kuntien alueidenkäytön suunnittelun edistämistehtävässä että maakunnan alueidenkäytön suunnittelussa. ELY-keskusten osaamisen hajautuessa eri organisaatioihin maakunnan on tärkeää pitää huolta riittävästä asiantuntemuksesta ja sen kehittämisestä esimerkiksi tarvittaessa rekrytoimalla uusia osaajia tai kouluttamalla asiantuntijoita.

Alueidenkäytön asiantuntijat pitävät tulevaisuuden suunnittelussa tärkeänä monitoimijaista yhteistyötä. Tämä tarkoittaa muun muassa organisaatioiden välisiä säännöllisiä kokoontumisia, mahdollisesti myös kiertäen eri kunnissa.

Suunnitteluorganisaatioiden oikeudellisen asiantuntemuksen merkitys ja resurssitarve korostuu maakuntauudistuksen toteuduttua, kun kaavoituksen laillisuusvalvonta ei enää kuulu julkisiin viranomaistehtäviin. Monet nykyisten ELY-keskusten hyvistä oikeudellisen apuun liitty-

vistä toimintakäytännöistä ovat sovellettavissa myös maakuntauudistuksen jälkeen esimerkiksi maakuntien palveluina alueensa kunnille. Erilaiset koulutukset lisäävät myös osaltaan viranomaisten ja päättäjien tutustumista ja verkottumista.

Hyvä esimerkki: Oikeudellisen osaamisen varmistaminen (ELY-keskusten hyvät käytännöt)

- oikeudellinen neuvonta konkreettisissa kysymyksissä
- Etelä-Pohjanmaalla on todettu tärkeäksi, että lakiasiantuntija on mukana kaava- ja muiden suunnitteluprosessien eri vaiheissa, eikä esimerkiksi vasta lopussa
- vuosittaiset MRL-päivät kuntien oikeudellisen osaamisen ylläpitämiseksi
- asiantuntijoiden kouluttaminen alueidenkäyttöön ja lainsäädäntöön liittyvistä asioista, kuten kulttuuriympäristöstä ja tuulivoimasta
- kuntien alueidenkäytön kehittämiskeskusteluihin liittyvät koulutukset luottamushenkilöille

Kehittämisehdotukset:

- Varmistetaan maakunnan asiantuntijuus riittävän resursoinnin avulla
- Vahvistetaan ja ylläpidetään organisaatioiden välisiä yhteistyöryhmiä
- Järjestetään jatkossakin vuosittaisia maankäyttö- ja rakennuslaki (MRL) –päiviä
- Järjestetään koulutusta myös muista alueidenkäyttöä sivuavista teemoista, kuten ympäristö- ja energiakysymyksistä sekä ympäristöterveydestä
- Jaetaan osaamista maakuntien välillä; esimerkkinä jaettu oikeudellinen osaaminen maakuntien kesken.

Panosta vuorovaikutukseen ja viestintään

Alueidenkäytön suunnittelun uusissa rooleissa korostuu vuorovaikutus eri toimijoiden kesken. Alueidenkäytön asiantuntijoiden kokemusten mukaan avoin vuorovaikutus tukee luottamusta toimijoiden välillä sekä auttaa ennakoimaan mahdollisia ristiriitatilanteita. Vuorovaikutusosaimista tarvitaan eri näkökulmien ymmärtämiseen ja sovitteluun. Ennakointi ja vuorovaikutus kytkeytyvät toisiinsa siten, että kumpikin mahdollistaa toisen.

Vuorovaikutuksen tulisi käynnistyä tavoitteenmäärittelyllä: arvokeskustelu ensin ja sitoutuminen mukaan tavoitteenmäärittelyyn. Esimerkiksi Kaakkois-Suomessa on käytäntönä, että valtuutetut kutsutaan mukaan kuntien kehittämiskeskusteluihin. Tämän käytännön on havaittu edistävän ympäristön laadun kannalta hyviä päätöksiä ja laadukasta toteutusta. Oulun kaupunkiseudulla on puolestaan sovitettu yhteen liikennejärjestelmäsuunnittelua ja yleiskaavotusta. Siiloutumista voidaan välttää kokoamalla maakunnan omia ja organisaatioiden välisiä yhteistyöryhmiä teeman mukaan hallintorajat ylittäen.

Asiakasnäkökulmaan on syytä panostaa myös siten, että samassa tilaisuudessa tarjotaan maakunnan asukkaille ja toimijoille tietoa monista eri hankkeista.

Hyvä esimerkki: Liikennejärjestelmän ja yleiskaavan yhteensovittaminen (Oulun kaupunkiseutu)

- Kuntien, maakuntien sekä valtion yhteiset lähtökohdat ja tavoitteet
- Liikkumisen palveluiden ja yhdyskuntarakenteen kehittäminen vyöhykkeittäin
- Poikkihallinnollinen vuorovaikutus eri teemoissa
- Kestävien kulkumuotojen osuuden kasvattaminen ja yhdyskuntarakenteen tiivistäminen
- Yhteistyö esim. pyöräilyn laatuikäytävien ja pääreittien toteuttamisessa
- Yhteensovittaminen seuturakennetiimissä, seudullisessa liikenteen johtoryhmässä, MALPE-sopimuksen toteutuksessa jne.

Kehittämisehdotukset:

- Panostetaan alueidenkäytön suunnittelijoiden ja osallisten vuorovaikutukseen.
- Järjestetään viranomaisille vuorovaikutus- ja viestintäkoulutusta: mm. viestinnän ymmärrettävyys, kuuntelu- ja neuvottelutaidot
- Kutsutaan maakunnan luottamushenkilöt mukaan koulutuksiin. Tämä rakentaa osaltaan viranomaisten ja päättäjien yhteistyötä ja sitoutumista yhteisesti sovittuihin linjauksiin. Koulutusten avulla voidaan myös parantaa päättäjien tietoisuutta alueidenkäytön vaikutuksista, mukaan lukien taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset.
- Perustetaan tarvittaessa maakuntien välisiä ja organisaatioiden välisiä yhteistyöryhmiä.

Varmista avoin ja tehokas tiedonhallinta

Kuntien alueidenkäytön suunnittelun edistämiseksi onnistuminen edellyttää maakunnalta laajaa tietopohjaa, monipuolista asiantuntemusta, toimivaa työnjakoa sekä edistämisen ja ennakointitehtävän kannalta riittäviä seurantatietoja. Laadukas ja yhteismitallinen tieto on tärkeimpiä resursseja, joilla maakunta edistää kuntien alueidenkäytön suunnittelua ja päätöksentekoa. Tiedon hallinnan merkitys kasvaa silloin entisestään. Kerättyjen tietovarantojen, esim. liikenne- ja ympäristötiedon, on oltava avoimia ja kaikkien käytössä.

Selvityksiin käytettävissä olevat resurssit ovat rajallisia. Samalla panostuksella saadaan parempaa laatua, jos selvityksiä tehdään tai teetetään yhteistyössä esim. naapurikuntien kesken, koko maakunnassa, maakuntien kesken tai jopa valtakunnallisesti. Pirkanmaan seudullinen aluetieto on rakennettu juuri kokoamaan eri osapuolten tuottamat tiedot. Myös vaikutusarviointeja ja monia strategisia suunnitelmia, kuten liikenteen ja liikkumisen suunnitelmia, kannattaa usein tehdä yhdessä: niissä on taattava jatkuvuus kunta- ja maakuntarajojen yli. Esimerkiksi Oulussa on tehty aktiivisesti yhteistyötä koko kaupunkiseudun liikennejärjestelmäsuunnittelun ja kaupungin yleiskaavoituksen välillä.

Alueidenkäytön, luonnonympäristöjen, rakennetun ympäristön sekä kulttuuriympäristön tilan ja kehityksen seuranta voidaan helpottaa ajantasaisen avoimen tiedon avulla. Tämä tarkoittaa sitä, että tiedot ovat tuottajasta riippumatta yhtenäisiä, ajan tasalla ja kaikkien käytössä rajapintapalvelujen kautta.

Hyvä esimerkki: Pirkanmaan seudullinen aluetietopalvelu (Pirkanmaan liitto)

- Yhtenäistää eri osapuolten tuottaman tiedon
- Rakentuu tiedon verkostomaiseen tuottamiseen, jakamiseen ja hyödyntämiseen yhdessä alueen toimijoiden kanssa.
- Sisältää karttapalvelun lisäksi asumisen ja rakentamisen tietokannan
- Helpottaa tilannetta, jossa kunnilla on eritasoiset resurssit ja toisistaan poikkeavat tiedon tuottamisen, ylläpitämisen, jakamisen ja hyödyntämisen tarpeet.

Kehittämis ehdotukset:

- Tunnistetaan eri asiakasryhmät. Tuotetaan ja päivitetään näiden tarvitsema tieto mahdollisimman automaattisesti ja nopeasti.
- Kun mahdollista, julkaistaan tiedot kaikkien käyttöön ajantasaisesti.
- Edistetään koko maassa yhteistä, yhteismitallista ja avointa tietoa. Poistetaan kynnyksiä, joita on eri tuottajien tietojen välillä.
- Teetetään selvitykset tarpeen mukaan eri viranomaisten yhteistyönä.

TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

Alueidenkäytön suunnittelu ja maakuntauudistus (AAMU) -tutkimuksen pääaineistona olivat asiantuntijakysely (111 vastaajaa) sekä laaja vuorovaikutus eri viranomaisten asiantuntijoiden kanssa. Vuorovaikutteisista menetelmistä keskeisiä olivat neljässä pilottimaakunnassa, Varsinais-Suomessa, Kymenlaaksossa, Pohjois-Pohjanmaalla sekä Pohjois-Savossa kahdessa vaiheessa pidetyt asiantuntijatyöpajat, joihin osallistui edustajia alueen maakunnan liitosta, ELY-keskuksesta, kunnista sekä mm. Liikennevirastosta.

Tutkimusaineistoon kuuluivat myös kahdessa vaiheessa järjestetyt valtakunnalliset seminaarit, joista jälkimmäinen keskittyi maakuntien parhaisiin käytäntöihin. Aineistoon kuuluivat myös seminaareja varten kerätyt alustukset maakuntien parhaista käytännöistä. Lisäksi aineistoina käytettiin aiemmin tuotettuja selvityksiä. Tutkimuksessa sovellettiin digitaalista REAL-työkalua, jolla kerättiin osallistujilta tietoa, kokemuksia ja näkemyksiä. Omana tärkeänä osionaan oli professori Eija Mäkisen selvitys muutoksen oikeusvaltiollisista vaikutuksista.

Lisälukemista

Mäkinen, Eija: Oikeusvaltiolliset vaatimukset alueidenkäytön viranomaisrooleille. Valtioneuvoston kanslia, Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 11/2018
https://tietokayttoon.fi/artikkeli/-/asset_publisher/10616/selvitys-valtion-ei-tule-kokonaan-luopua-alueidenkayton-valvonnasta

Rekola, Aino, Päivänen, Jani, Kervinen, Minttu, Oinonen, Kari, Rehunen, Antti, Reinikainen, Kuisma & Riipinen, Jouko (2017): Katsaus alueidenkäytön toimijoiden roolien ja yhteistyön nykytilaan - Alueidenkäytön suunnittelu ja maakuntauudistus (AAMU) hankkeen nykytilakatsaus. <http://www.syke.fi/hankkeet/aamu>

Rekola, A., Oinonen, K., Rehunen, A. (2018). Maakuntauudistus ja alueidenkäytön tehtävät, roolit ja yhteistyö. Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja 41/2018.
<https://tietokayttoon.fi/julkaisut/raportti?pubid=URN:ISBN:978-952-287-547-1>

Viitteet

¹ Alueiden käytön palvelut maakunnassa vuodesta 2020 eteenpäin. Maakunta- ja sote-uudistus, Valtioneuvosto. <https://alueuudistus.fi>

Lisätietoja:

Tutkija Aino Rekola ja ryhmäpäällikkö Kari Oinonen, Suomen ympäristökeskus, etunimi.sukunimi@ymparisto.fi

Johtavat asiantuntijat Jani Päivänen ja Nina Vesterinen, FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy, etunimi.sukunimi@fcg.fi

Lisätietoja: www.syke.fi/hankkeet/aamu

Alueidenkäytön suunnittelu ja maakuntauudistus (AAMU) -tutkimus on toteutettu osana valtioneuvoston vuoden 2017 selvitys- ja tutkimussuunnitelman toimeenpanoa.

Hankkeen ohjausryhmän puheenjohtaja:

Aluesuunnitteluneuvos Ulla Koski
Ympäristöministeriö, etunimi.sukunimi@ym.fi

VALTIONEUVOSTON
SELVITYS- JA TUTKIMUSTOIMINTA
www.tietokayttoon.fi